

Pared nord del Pedraforca

Embotits y Conserves de Carn

La Selva

Josep Albertí Lapedra

CAMPLLONCH

Telèfon núm. 1

CASSA DE LA SELVA

Telèfons núms. 122 y 62

Restaurant BAR-NEDA

de LLUÍS VIDAL

Especialitat
en Pollastres
a l'Ast i
a la Brasa

Gran varietat
de Tapes
per a prendre
l'aperitiu

Lletra adreçada a «Luz y Guía» per a la seva publicació a la secció de Cartes al Director.

Sr. Director de «Luz y Guía» - Cassà de la Selva

Senyor: A propòsit d'un seguit de cartes i d'articles que han anat apareixent a Luz y Guía en aquests darrers mesos sobre la joventut de Cassà, ens permetem adreçar-vos aquestes ratlles ja que, per raons que ignorem, sembla que alguns dels qui les han escrites desconeixen les activitats de la Colla Excursionista Cassanenca de la U. D. Cassà.

Des de la inauguració del Local de la Colla, dia 22 de Desembre propassat, hi hem fet sis conferències amb diapositives sobre temes d'excursionisme alhora que continuem desenrotllant d'altres activitats, obertes a tothom, com el Curset de Gramàtica Catalana i l'organització de la I Mostra d'Art a la Biblioteca de la Caixa d'Estalvis.

Igualment i dintre d'aquest mateix espai de temps portem unes despeses ben considerables traduïdes en material d'excursionisme, circular per als socis, projector, tocadiscs, llibres per a la nostra biblioteca, etcètera.

Durant l'any passat -i en fa cinc que la Colla, a més d'altres actes, organitza excursions periodicament- es van fer 28 sortides amb un total de 1.004 assistents. Després de tot això, ens causa molta estranyesa que hi hagi qui gosi preguntar, en una de les cartes abans esmentades, «on són les alegres excursions».

Volem creure amb les bones intencions d'aquests senyors; però ens sembla que o bé ens desconeixen o bé no ens volen conèixer.

Nosaltres creiem que els problemes de la joventut només es poden resoldre amb la joventut.

Per a anar cobrint les despeses que tenim, comptem amb les quotes de 230 socis i ens agradaria poder comptar també amb l'ajut material i moral de totes les persones interessades amb els problemes de la joventut per a poder continuar la tasca que vàrem començar fa cinc anys.

Aprofitem l'avinentesa per a dir-vos, Sr. Director, que el nostre nom és el de «Colla Excursionista Cassanenca de la U. D. Cassà» i no Grup, Peña, Centre o Agrupació; noms que per error hem vist escrits a «Luz y Guía».

Finalment volem fer constar el nostre agraïment al reduït nombre de persones que ja no són jovent i que, dintre de llurs possibilitats, ens han orientat i ajudat.

Molt atentament.

LA JUNTA

REMEMBRANÇA

EL FOC DE LES GAVARRES

UNS joves de la «Colla Excursionista Cassanenca», em deien que si bé estaven assabentats del gran foc, no en posseïen cap mena de detall, cosa que els agradaria saber. Amb gust vaig a complaure'ls, però tenint en compte el poc espai disponible, serà solament un resum.

Em fou possible entaforar-me per camins i corriols, gràcies al poder anar assegut darrera el company que menava la moto, que bé prou en sabia les trasqueres. Hi férem uns quants viatges, puix el foc durà tres dies, consumint uns 140 quilòmetres quadrats de bosc de pins i suros.

Traslladem-nos ara al dia 3 d'agost del 1928:

— ¡Foc a bosc!

L'avís ha estat una fumarola basardosa que s'enfila per entre muntanyes de llunyania imprecisa. Per l'horitzó, aviat els núvols «cremats» s'allargassen bacainajant sobre els tous de bosc. Color grisenca, ribetejats del ventre d'un to torrat vermellós, pel què s'endevina la roentor de llur naixença. Trets d'avís. Crits esporàdics de socors ratllen l'espai dient els llocs vers on es decanta la crema. Pròleg del drama:

Sembla que el foc s'inicià a la font d'en Carreres. Els homes que trobem pel camí, gent del camp, carboners i bosquetants, fan via a grans gambades o corrent. Duen destrat al cenyidor i el tallant a la bandolera; alguns, a més a més, amb botelles de cuir plenes d'aigua. Els caldrà per la set abrusadora i per a refrescar-se el cap i bescoll. Barbotejant ens informen vers on van i, ens avisen per tal de què no ens deixem tancar pel foc, que sobtadament i com cadells famolencs, van eixint del monstre ací i allà quan hom menys ho pensa. Estem experimentats d'altres incendis i ens anem plaçant en els nets de bosc, entre rostolls o en els cremats.

L'atmòsfera es va congestionant. Hem deixat ben recerada la moto. La terra roenta ens escalda els peus; l'aire asfixiant enterboleix l'atzur del cel; el fum resseca la gola, irrita els ulls, i, en els narius sentim picor de pebre.

Ja no hi valen els contra-focs, ni els espais dels camins veinals, ni les carreteres fressades per aturar les flames que s'enfilen i salten cabritejant pels cimalls dels suros. Els brancatges espeteguen amb traüt esgarifós. Miriades de guspises es remolinen, i llurs cendres cauen aplomades, pesants. Ja no és un foc, sinó cinc, deu... que s'han encomanat en saltar-hi bocins de pelegrí encesos atiats pel vent. Cremen els cims, fondalades i vaguenys de les carenes.

Les vides dels estadants de les masies corren perill de mort; s'han encès els pallers i asfixiat bestiar; les vinyes i rostolls també són víctimes del gran estrall. De tramontana a mitjorn, de llevant a ponent, és immensa braserada.

Arriba la nit i l'espectacle és més ferèstec i perillós. La gent que lluita contra els focs està esgotada; l'angoixa els acapara per les pèrdues i pel neguit de no estar tots reunits. Amb les mans formant embut criden el nom dels familiars, sovint solament contestat pel desconcertat tornaveu. Més tard, un tret esquerda el silenci tenebrós. Si de lluny se'n senten d'altres que es van apropant, hi ha un respir d'alivi... Però el vailet que pasturava les vaques no ha arribat. El pare havia sortit a cercar-lo durant la nit, palpant tremolós els socs del camí, amb la por al cor de trobar-lo carbonat. No el trobaren fins la matinada, puix fugint del foc anà a raure amb el ramat en altra masia força lluny de la seva.

En fer-se clar, el bramul del drac famolenc continua queixalejant a tort i a dret les indefenses víctimes. Els suros veïns dels que cremen, situats a cinc i vuit metres de distància, llurs fulles tremolen, groguegen i caragolen sobtadament poc abans de la fogaina tirar-s'hi al damunt, enlairant-se triomfants les flames com banderes esfilagarsades en el combat de destrucció total.

Passats tres dies el balanç és paorós: set masies i la capella de Montnegre en runes, a més a més del què duem esmentat; collites perdudes, i, una extensió d'amplària mitja de set quilòmetres per vint de llargària n'ha desaparegut la vegetació. Branques orfes de tot vestigi de vida; braços sarmientosos de milers i milers de suros en forma de creu en l'immens cementiri negre. Encara, en la nit, llampaguegen tions dintre les soques dels suros corcats, com una mena de focs follets que mouen les ombres esquelètiques de les plantes en contorbadora dansa macabra.

Tot és quietud i basarda: la terra i pedres irradien calor de fornal. No queda ni petja d'animal ni crit d'ocell sota el celatge gris de partícules de cendra que el sol no travessa. De recs i xaragalls se n'ha evaporat l'aigua; solament d'una font de Montnegre en goteja el plor de les entranyes de les terres calcinades. Natura morta.

Els homes, ulls lluents i llavis de febre, espitregats, rendits i atapeït el cos de pols del fum pesant, regalimen camins de suor, de ratlles que els blanqueja la pell entre el bleix del cansament en combat contra les flames. Són els veritables herois anònims.

La visió dantesca l'hem recordada novament en tota la seva intensitat dramàtica: la crema imparable dels predis; els crits d'angoixa i el bategar de tots aquells homes que bé mereixen un homenatge d'admiració i agraïment, com així a tots els qui dels pobles i cases veïnes acudiren i acudeixen encara a combatre els perillous incendis forestals.

Història i Tradicions

Assassinat del lleial mosso Martí Roca

FULLEJANT el llibre d'En Josep Ortega i Espinós titulat «Història de les Esquadres de Catalunya» he tingut la sorpresa de trobar un article encapçalat amb el nom «Assalt i robatori de ca'n Vall.llobera».

Crec que és un punt que pot interessar en ser aquest un dels actes més vandàlics i criminals en tota la història del nostre poble.

En Rafel Bosch (a) Cabré, fill de Banyoles, fou un d'aquells bandolers astuts i temeraris l'existència dels quals ha estat la causa d'una quantitat nombrosa de crims, que a la fi els menen a la perdició.

El tal bandoler sabia escapar-se a temps del lloc on havia representat alguna escena de robatori i traslladar-se a Barcelona on es feia passar per home de bé. Sabia premeditar els diabòlics projectes, coneixia els malfactors de tot arreu i els escollia segons les circumstàncies i el propòsit que duia de cap.

Aquest cop la víctima triada per Bosch era En Josep Vall.llobera, propietari de Cassà de la Selva.

El 24 de novembre de 1857, a les vuit del vespre un grup d'homes es reunien dintre una cova emplaçada pels vols de Cassà. Eren un total de set homes quant a les onze de la nit sortiren de la cova envers ca'n Vall.llobera.

En arribar a la casa ajudats d'una escala de mà s'introdiren a una estança que servia de passadís per entrar el dormitori de l'amo. En entrar a la casa van sentir plorar a una neboda del propietari. Els va semblar també sentir trepig a l'interior de l'estatge i per por de ser descoberts decidiren esperar-se una bona estona.

Vers les dues de la matinada es convenceren que tots els estadants dormien. Malgrat el mirament dels bandolers en obrir la porta de l'estança del senyor Vall.llobera, aquest, que tenia un son molt fluix, es despertà esverat i dirigint-se a un dels mossos que dormia dintre la mateixa alcova, li digué:

— Roca, tenim lladres a casa...

En sentir això, els bandolers saltaren sobre l'amo i el mosso. En Roca, disposat a defensar el seu benvolgut amo fou amarrat per tres dels bandolers i li tallaren el cap en rodó.

En Josep Vall.llobera va ser ferit per un dels bandolers que li engegà un tret de pistola.

Els malfactors en vistes del fracàs decidiren marxar.

El quadre era esgarriós. En Vall.llobera sagnant i amb la camisa estripada i el cadàver d'En Roca, aquell mosso lleial i honrat.

La subdivisió de l'Esquadra de la Bisbal fou assabentada del crim i travessà el riu Daró amb l'aigua fins a genoll per tal d'acudir-hi com més aviat millor. Es va presentar també el jutge de primera instància de Girona, constituint-se el tribunal, a l'hostal d'en Josep Serra, emplaçat enfront de ca'n Vall.llobera.

L'endemà la campana mortuoria omplia l'aire anunciant als veïns el sepeli del malaurat Roca. La indignació del poble davant el sepulcre que duïa el cadàver d'aquell desgraciat era grun; cal fer ressaltar que alguns dels autors comentaven darrera el mort, aconduït a pes de braços per una representació obrera.

Als pocs dies, el subcaporal Anton Pujol visità En Vall.llobera i l'hi digué: —Ja ho sé tot, senyor Vall.llobera. Sé el punt de reunió abans del crim. N'havia dos amb jaqué un dels quals era ros i gravat. Sé també que un d'aquets dos era el cap de la colla i fou vist el mateix dia a Caldes de Malavella i Fornells (Fornells?) de la Selva i que pels volts de la set va ser vist camí d'aquesta població.

Havia arribat el moment de capturar els autors del crim. En Bosch fou detingut a Arenys de Mar pel comissari de Barcelona.

Heus aquí la llista completa:

Rafel Bosch (a) Cabré; Isidre Solano; Miquel Vila (a) Calot; Pere Gipert (a) Pareto; Sebastià Abella (a) Tià; Josep Guitard (a) Renart.

Sols mancava En *Josep* Costa (a) Malaseca; que fou capturat a Banyuls (França) per la policia francesa.

Complerts els tràmits legals i plenament demostrat el crim, el consell de guerra reunit a Girona el 17 de maig de 1858 va condemnar En Rafel Bosch, Isidre Solano, Miquel Vila, Pere Gipert i *Jaume* Costa a pena de mort; En Josep Guitard i En Sebastià a presidi. També fou penada la muller d'En Bosch.

Segons els termes de la sentència, havien d'ésser executats de la forma següent: En Bosch, En Solano, En Vila i En Gipert a Cassà de la Selva a l'indret del delictes; i En Costa a Girona.

I així foren executats per escarment etern.

JOAN MAYMÍ

PRONOMS

Pronoms Personals Forts.- Són: jo, mi, tu, ell, vós (vostè), ella, nosaltres, nós, vosaltres, (vostès), ells, elles, si. Clarament es destriuen quins són els de 1.ª, 2.ª i 3.ª persona, llevat del darrer que és reflexiu. Exemple: «Que vagi cada u per *si*».

Orientant-nos especialment en el Diccionari Ortogràfic de l'Institut d'Estudis Catalans, que fou redactat sota la direcció del filòleg Pompeu Fabra, tractarem solament dels pronoms personals febles, els quals s'escriuen *davant* o *darrera* el verb amb el qui formen un tot fonètic. A més a més, es presenten combinacions de dues i tres maneres, anomenades *binàries* i *ternàries*, però avui anem a concretar-nos a l'explicació dels d'*una sola combinació*; així:

Pronoms Febles.- Segons que vagin anteposats o posposats al verb revesteixen formes diferents, quan el verb comença o termina en consonant o vocal:

Darrera el verb si termina en *consonant* o *u*: } -me, -nos, -te, -vos, -se, -li, -lo, -los, -la, -les, -ho, -hi, -ne.

Exemples: fer-me, diguin-nos, fregant-te, parleu-vos, decantar-se, llegir-li, feu-lo, colliu-los, mireu-la, llegiu-les, dir-ho, passar-hi, heu-ne.

Darrera el verb acabat en *vocal* que no sigui *u*: } 'm, 'ns, 't, -'us, 's, -li, 'l, 'ls, -la, -les, -ho, -hi, 'n.

Exemples: diga'm, diga'ns, aixeca't, confondre-us, encendre's, diga-li, escolta'l, escolta'ls, escolta-la, escolta-les, compri-ho, pensa-hi, sostreure'n.

Davant el verb quan comença en *consonant*: } em, ens, et, us (vos), es, li, el, els, la, les, ho, hi, en.

Exemples: em veu, ens compra, et troba, us compra, es diu, li dono, el duen, els troben, la miren, les saluden, ho fan, hi corren, en cerquen.

Davant el verb quan comença en *vocal* o *h*: } m', ens, 't, us (vos), s', li, l', els, l', les, ho, hi, n'.

Exemples: m'escrivia, ens enviava, t'envejava, us entén, s'avança, li apareix, l'ha trobada, els ha vist, l'ha vista, les ha vistes, ho aprenia, hi anava, n'hagué donades.

Quan el verb comença en *i* o *u* febles (no accentuades), és preferible la forma plena *la*, a la forma reduïda *l'*.

Exemples: la idolatren; la importunen; la humilien; la ultratgen...

Noti's que els pronoms: li, les, ho, hi, són invariables.

M. T.

UNA EXCURSIÓ EN SOLITARI

FA ja dies que els amics de la colla varen anar a Sant Baldiri i Sant Benet. Per raons del meu treball actual vaig tenir de pintar-me a l'oli l'excursió. Però sempre es troba la manera de fer un forat a la feina de cada dia, i aprofitant l'estar aprop de Sant Feliu, a on ells tenin l'intenció d'agafar-hi el tren, de retorn, me'n vaig anar a trovar-los a la «Capital de la Costa Brava».

A mitja tarda, en arribar a Sant Feliu, vaig començar de dret a pujar cap a Sant Elm. Era el primer dia de Maig, i gairebé tots els hotels estaven tancats, ja que no corrien encara molts turistes. El mateix passava amb la piscina i el Night Club de Port Salvi. Acostumada a veure tot allò en ple estiu, amb tota la seva animació, feia una mena de tristor trovar-ho tan buit, tants edificis tancats. Però admirant la bellesa de la Costa anava pujant amunt sense veure a ningú de Cassà.

Mai no havia passat de Port Salvi, i vaig aprofitar l'ocasió per visitar l'ermita de Sant Elm. Quina sorpresa me'n vaig emportar! Quina grandiositat! Les panoràmiques que es disfruten des d'aquells miradors no tenen comparança. Aquell va ésser el meu descobriment de la Costa Brava.

Els què la tenim tan aprop, per la força del costum, perquè ens hi banyem cada any, creiem conèixer molt bé aquest enfilall de platges, cales, i pinedes que amb el nom de Costa Brava s'extén de Blanes a Port-Bou, fins que per un detall insignificant, admirant un recó desconegut, ens donem compte que ni tan sols havíem començat a entreveure-la.

Quina maravella contemplar des d'alla dalt, tot Sant Feliu enclós entre el mar i muntanyes... I despres... Tot voltant, l'essència més pura i real de tot el què és aquest país. A la dreta cap a Tossa, un mar plomís, on s'hi banyen els riscles altíssims i esquerpats, té el paisatge una rara i palpitant ferotgia. A l'esquerra la badia de Palamós, on el mar sembla més blau, cases, colorides, hi ha arreu senyals del treball dels homes.

Al costat de l'Ermita hi ha un monòlit dedicat a la memòria del periodista Ferran Agulló, el qui per primera vegada donà el nom de Costa Brava a aquest litoral gironí, gravat en la pedra consta que el bateig tingué lloc allí, a dalt de la muntanya de Sant Elm. Els de Blanes afirmen que el fet ocorregué al seu poble, i sembla que són aquets últims els que tenen raó. Però enlloc com a Sant Elm es pot disfrutar tant completament del que de més bonic té aquesta costa, mar i muntanya, dolçor i ferotgia, treball i plaer agermanats en un ferm abraç.

Aquella tarda no vaig trobar els amics, però encara que sola i per tant una mica trista, vaig descobrir uns dels paratges més bonics del meu país.

M.ª D. MARINÉ

PRECAUCIONS CONTRA EL FOC A BOSC

ARRIBADA l'època de greu perill de calar-se foc a bosc, la «Colla Excursionista Cassanenca» es creu en el deure de recomenar el següent:

En qualsevol temps de l'any no es té de fer foc sota de cap planta. Primerament cal separar-se de les mates, netejar tot el possible el sòl, deixant-lo sense herba seca o fullaca; seguidament gratar la terra per a donar-li la forma de conca, voltada de pedres petites per tal d'encloure el foc. No deixar pujar mai les flames, tenint sempre a punt una o dues ramasses, millor de pi, per a poder copejar les flames que n'haguessin agafat a les tiges o mates.

Apagar el caliu amb aigua, i en son defecte, cobrir-lo amb terra abundant, trepitjada i apretada, de tenir-ho a mà, col·locar una pedra gran a sobre.

No fer foc en dies de vent, puix és l'enemic número u. En arribar a l'estiu és recomenable endur-se'n el menjar cuit, que no és tant el sacrifici.

No confiar mai encenador o llumins a mans inexpertes. De sortir en automòbil i fumar dintre, no llençar mai les puntes de cigarreta per la finestra. En el bosc, cal trepitjar-les i fregar-les fort amb el peu. Hi ha països en que està terminantment prohibit fumar en els boscos. Durant l'estiu no es deuen cremar gatoses ni marges.

Destarreu per complert la idea que el foc pot haver estat provocat per un «vidre» d'ampolla o de got. Aquesta teoria solament pot afavorir al descuidat o delinqüent. No s'ha trobat mai un sol vidre en els llocs inicials d'un incendi en les llunyanes contrades dels boscos, en canvi, hom en troba a dotzenes i a centenars pels torrents, als voltants d'on es tiren les escombraries i, als entorns de les fonts, entre les herbes i fulles seques, i papers, on gent mal educada posa en perill de fer-se mal i sense el més mínim respecte, que ultratge l'acollidor redós d'un paratge. Doncs, bé, a n'aquests indrets, curulls de vidres de tota mena, no s'inicia cap foc.

Cal vigilar les distraccions, als imprudents i als possibles delinqüents.

Els Excursionistes tenim el deure de donar bon exemple i alligonar practicament, inclús deslliurant de papers, vidres i pots, els llocs que han sigut poc o gens respectats.

== Impressions d'un viatge d'estudis ==

PER a comprendre el que significa per als estudiants fer el seu últim viatge d'estudis, cal viure amb ells uns dies abans de la sortida. Crec que en aquests dies es troba concentrada tota la il·lusió i l'entusiasme que durant l'excursió semblen haver perdut.

Després dels preparatius i de les últimes recomanacions dels pares, varem marxar. Correm de pressa per una carretera negra il·luminada a trossos per la lluna que es dibuixa al darrera d'unes muntanyes. En passar, pels pobles, les llums dels carrers il·luminen l'interior del cotxe.

Ja és dia i, després de travessar terres i més terres sense ni un arbre, hem arribat a Saragossa. Visita a la Seu i al Pilar. Des d'ací aixequem una pregària per a tots els qui hem deixat. Primeres postals i primeres fotografies. No ens esperàvem que el Monestir de Pedra fos el que és ni trobar un paratge tan bonic al mig d'una regió on no hi ha res més que pedres i camps secs.

Camí de Madrid, a on arribarem de nit comença el segon dia. Visita al Palau Real i al Retiro.

Tercer dia, el Valle de los Caidos. Impressionant monument a la memòria dels caiguts durant la guerra. Visita a l'Escorial.

Quart dia, Toledo. Es una ciutat fantàstica, no hi ha paraules per explicar tal com és. Ací cada pedra té història. Cada casa és un museu sobre el que es podria escriure un llibre. Habia estat capital d'Espanya fins que Felip II la va traslladar a Madrid, i guarda encara aquest aspecte típic de totes les ciutats amb un passat gloriós. Altres ciutats tenen esglésies comparables a S. Juan de los Reyes o a la Catedral, però no n'hi ha cap més amb un Alcàsser.

Cinquè dia, visita al Prado. Ens hem topat am Sofía de Borbò. Per cert, ens l'hem mirada amb més atenció que cap Velázquez. La Rosaleda, és quelcom més que un parc qualsevol, és un «piropo» dels madrilenys als qui el visiten. No lluny hi ha l'ermita de San Antonio de la Florida on hi han les pintures més fantàstiques d'en Goya.

I la plaça d'Espanya? Qui no s'ha sentit alguna vegada orgullós d'aquest Cervantes immortalitzat en aquesta plaça? Hem pujat a l'Edifici Espanya. Total 26 pisos. Als seus peus els cotxes donen la impressió de la més sorprenent col·lecció de mini-cars. No podem deixar la Porta del Sol encara que el sol hi «brillaba por su ausencia».

Ha arribat el moment de fer les maletes. Ultima revisió als records. N'hi ha que han de treure rapidament les etiquetes, o és que és necessari

anar a Madrid per a comprar coses de Barcelona? Tornem a pujar. Ens despedim de la Castellana, aquest passeig tan bonic que guarda tot el que Madrid té i ha tingut de castís. Ultim adéu a les Cibeles i al Palau de Comunicacions, a la Font de Neptú i al Museu del Prado, tot torna portant-nos a la memòria els dies passats.

Madrid queda ja lluny i allà en aquell últim recó de la carretera, encara es veuen les llums que, apagant-se i tornant-se a encendre, ens recorren les mans que s'obren i es tanquen per a donar l'últim adéu a l'amic que s'allunya.

Camí de València. La llum ens entra per tots els costats en apropar-nos a la capital del País Valencià. La ciutat és envoltada pels tarongers que ja no ens deixaran fins més enllà d'Amposta. A València ja es veu el moviment i la inquietut que és característica de totes les nostres ciutats. Es neta i plena de llum i de monuments; la Llotja, la Generalitat, la Casa del Marquès de Dos Aguas, els Desemparats i moltes coses més que nosaltres no hem vist. Ara ja podem parlar la nostra llengua sense que ningú ens prengui per francesos o portuguesos.

Fem nit a Valls per a tornar a pujar al cotxe fins a Barcelona. Breu parada a Montjuïc i ara fins a casa a on arribem amb més ganes de xerrar que mai.

20 al 26 de Març de 1964.

C. MESTRES

Estalactites i Estalagmites

Les estalactites són concrecions de forma cònica irregular que pengen del sostre de les cavitats subterrànies. La seva formació és deguda a la filtració d'aigües que porten en dissolució diferents sals. També pot ser deguda a la solidificació de laves volcàniques o a l'aigua en estat de gel.

Les més conegudes són les primeres, o sigui les formades per les sals procedents de l'aigua que és filtra. Aquestes sals generalment solen ser el bicarbonat de calç o el clorur sòdic. En evaporar-se l'aigua, deixa una capa molt fina de la sal que porta en dissolució i les successives acumulacions de sals donen lloc a la formació de les estalactites.

La formació de les estalagmites és idèntica a la de les estalactites només amb la diferència que es formen en el sòl amb les sals procedents de l'aigua que degota del sostre. Molt sovint s'uneixen formant columnes que van des del sostre fins el sòl.

LLIBRE DELS MORTS

Mira que passes sense saviesa
pel vell camí fressat, tan sols un cop,
i que la veu de sobte cridarà
el secret nom que porta en tu la mort.
No tornaràs. Recorda, no t'apartis,
mentre fas via, del que tan senzill
és d'estimar: aquest blat i la casa,

el blanc senyal de barca dins del mar,
el lent or de l'hivern ajaçat a les vinyes,
l'ombra d'un arbre damunt l'ample camp.
Oh, sobretot estima la sagrada
vida de l'arbre i la remor del vent
a les branques que s'alcen vers la llum!

1963 Salvador Espriu

Assaigs Culturals

La intenció bàsica no n'és d'altra que establir unes conferències a manera d'assaigs culturals, entre els elements de la «Colla Excursionista Cassanenca».

Cada u que estigui disposat a desenvolupar un tema se li recomana que sigui dintre la seva especialitat d'estudis, —manuais o intel·lectuals—, i que el desgrani el més entenedor possible, puix cal tenir en compte que es dirigirà a un públic o reunió d'amics de la Colla, als quals se'ls proposarà intervenir al final de la dissertació, per a fer preguntes o aclariments, exclusivament sobre el tema tractat.

Per tal d'ordenar el diàleg hi haurà un assessor, intermediari o president —nomenat per la Junta— quals facultats seran:

- 1r.— Concedir o denegar la paraula sol·licitada.
- 2n.— Establir el temps de durada del parlament de cadascú. No acceptarà cap pregunta que la consideri desviada de ço tractat pel conferenciant. Aquest mateix tindrà igual dret de rebutjar-la.
- 3r.— Podrà intervenir en les converses per tal d'orientar-les o escapar-les.
- i 4rt.— Obrirà i clourà l'acte.

En quant al conferenciant, se li recomana que el seu parlament no tingui més durada de TRES QUARTS d'hora. En tot cas, si presenta diapositives, croquis, dibuixos, gravats, etc. també és recomenable que, llavors, tampoc no ultrapassi d'una hora a cinc quarts. En aquests «assaigs» té una gran importància el temps esmerçat.

Quedi ben entès que aquesta tribuna d'*amateurs*, queda oberta per a tots els socis de la suara esmentada Colla, en aquest període d'assaigs.

La Junta de la «Colla» tindrà plenes facultats per a rebutjar o acceptar els oferiments de conferències, com així mateix demanar l'ajut o assessorament de persones socis o no, simpatitzants, dintre aquest clos d'ASSAIGS CULTURALS.

NOTICIARI

BIBLIOTECA:

Hem rebut del nostre consoci Pompeio Pascual els següents llibres per la Biblioteca:

Llibre de les Salvatgines, de Lluís Soler.— *Visions de Mallorca*, de Joan Santamaria.— *El mirall imaginari*, d'Alexandre Plana.— *Les formes de la vida catalana*, de Josep Ferrater Mora.— *Visions de Catalunya* (Catalunya vella - El pla i la costa), de Joan Santamaria.— *Visions de Catalunya* (Catalunya nova), de Joan Santamaria. Li quedem molt agraïts.

Últimes adquisicions: *Els altres catalans*, de Francesc Candel.— *La Població*, d'Alfred Sauvy.— *Estimar, Diari de Dani*, de Michel Quoist.— *L'anarquisme*, de Henri Arvon.— *Els homes i els altres*, de Jeroni de Moragas.

Excursions fetes: Del 23 al 30 de maig, Llac de Sant Maurici i Parc Nacional d'Aigües Tortes, 9 components.— 31 de maig, Aplec de Girona.— 7 de juny, Aplec de Calella.— 14 de juny, Excursió a la Font de Madremanya.— 27 al 29 de juny, Acampada a Cala Estreta, 23 components.— 5 de juliol, Aplec de Banyoles.— 11 i 12 de juliol, Acampada al Matagalls.

Excursions en projecte: 26 de juliol, Aplec de Palamós.— Mes de setembre, Fonts del Llobregat. (Veure cartelera).

CONFERENCIES:

10 de maig. El Sr. Oliva de Girona ens donà una conferència sobre la Ciutat Ibèrica d'Ullastret.

1 de juliol. Els nostres companys que durant els dies 23 al 30 de maig visitaren el llac de Sant Maurici i Parc Nacional d'Aigües Tortes, ens presentaren la seva excursió, en una sessió de Diapositives, que ens donà idea de la grandiositat d'aquells paratges i ens feu sentir el no haver-hi pogut anar. Després de les Diapositives el nostre professor de català, Manuel Tolosà, ens donà una explicació sobre la vida i costums d'aquelles terres.

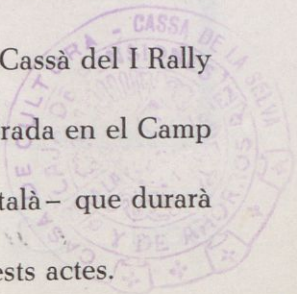
Dia 24 de maig. Organitzat per la Colla Excursionista Cassanenca i patrocinat per la Caixa d'Estalvis i de Pensions per a la Velleja, fou inaugurada la «I MOSTRA D'ART» d'artistes cassanencs amb col.laboració de membres de l'A. E. Pedraforca de Barcelona.

Dia 7 de juny. Participació de la Colla a la rebuda a Cassà del I Rally de la Costa Brava «GIRONA-S'AGARO».

Dia 23 de juny. Organitzada per la Colla fou celebrada en el Camp Municipal de Deports la Verbenà de Sant Joan.

Dia 3 de juliol. Començà el -Curset Intensiu de Català- que durarà fins a últims de setembre.

Donem les gràcies a tots els qui han fet possible aquests actes.

Mobles

FONT

Carrer Guimerà, núm. 1

Taller: Carrer Nord, núm. 40 - Telèfon 187

BANYOLES

Representant a Cassà de la Selva:

Francesc Serra

Grup Associació Ntra. Sra. de les Sogues

Local núm. 1 - Telèfon 247

Soci Biblioteca Caixa d'Estalvis